

6. Co to bylo vraždění betlémských neviňátek? Zakládá se na historických údajích?

Jedna z 54 častých otázek o Ježíši Kristu a církvi, na které odpovídá tým profesorů historie a teologie Navarrské univerzity.

16.01.2023

Vraždění betlémských neviňátek je podobně jako příběh o příchodu Mudrců za hvězdou do Jeruzaléma vyličen v evangeliu dětství svatého Matouše. Mudrci se ptali na židovského krále (Mt 2,1) a Herodes, pokládající se za jejich krále, úskočně si ověřuje, kdo by mohl být ten, koho on považuje za možného uzurpátora. Žádá Mudrce, aby ho při svém návratu informovali. Když se dovídá, že se vrátili jinou cestou, „velmi se rozlítil a dal v Betlémě i v celém jeho okolí pobít všechny chlapce do dvou let - podle času, který si zevrubně zjistil od mudrců“ (Mt 2,16).

Evangelijní úryvek připomíná jiné epizody ze Starého zákona: i faraón přikázal pobít všechny židovské novorozence, jak vypráví kniha Exodus, ale zachránil se Mojžíš, právě ten, který později osvobodil lid (Ex 1,8-2,10). Svatý Matouš dále říká, že mučednictvím těchto dětí se naplňuje Jeremiášovo proroctví (Jer

31,15): Lid Izraele šel na poušť, ale odtud ho vyvedl Pán, který ho v novém exodu dovedl do země a slíbil mu novou smlouvu (Jer 31,31). Smysl tohoto úryvku je proto zjevný: ať se pozemské síly snaží sebevíc, nemohou zabránit Božímu plánu spasit lidi.

V tomto kontextu je třeba prozkoumat historičnost martyria betlémských neviňátek, o kterém nám podává zprávu svatý Matouš. Logika moderního historického výzkumu je, že „testis unus testis nullus“, jedno svědectví nestačí.

Nicméně je snadné si představit, že vraždění dětí v Betlémě, ve vesnici s nemnoha obyvateli, nebyl tak velký počet obětí, který by přešel do análů. Jisté je, že tato krutost neodporuje brutalitě, o které se zmiňuje Flavio Josefo, když mluví o Herodesovi; dal zardousit svého švagra Aristóbula, když se stal velmi oblíbeným

(Židovské starožitnosti, 15 & 54-56), zavraždil svého tchána Hircana II. (15 & 174-178), a dalšího švagra Costobara (15 & 247-251), a svou ženu Mariannu (15 & 222-239); na konci svého života dal zavraždit své syny Alejandra a Aristóbula (16 & 130-135) a pět dní před svou vlastní smrtí dalšího syna, Antipatra (17 & 145); konečně nařídil, aby před jeho smrtí bylo popraveno několik významných osobností království, aby lidé Judei, ať už si to přáli nebo ne, Herodesovu smrt oplakávali (17 & 173-175).

54 otázek o Ježíši Kristu a církvi

Vicente Balaguer

pdf | dokument generován automaticky
z <https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/6-co-to-bylo-vrazdeni-betlemskych->

nevinátek-zakládá-se-na-historických-
údajích/ (08.08.2025)